**Příloha č. 3, opatření A01 – 3**

# INTEGROVANÝ REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM

**Podporované aktivity vzniku komunitních center**.

Jsou podporována veřejná víceúčelová zařízení, ve kterých se setkávají členové komunity za účelem realizace sociálních, vzdělávacích, kulturních a rekreačních aktivit s cílem zlepšit sociální situaci jednotlivců a komunity jako celku.

Komunitní centrum poskytuje kombinaci komunitních a veřejných služeb, minimálního základního sociálního poradenství, popřípadě sociální služby v ambulantní a terénní formě se zaměřením na řešení nepříznivé sociální situace a sociálního začleňování.

V době udržitelnosti projektu má žadatel povinnost zajistit minimálně jednoho pracovníka se vzděláním podle zákona o sociálních službách, který bude působit v rámci komunitního centra.

Komunitní centrum může také poskytovat sociální službu podle zákona č. 108/2006 Sb., zaměřenou na členy komunity v nepříznivé sociální situaci, ohrožené sociálním vyloučením. Poskytování registrované služby je však na rozdíl od povinnosti zajistit minimálně jednoho sociálního pracovníka se vzděláním podle zákona o sociálních službách volitelné.

Komunitní centrum slouží k provozování aktivit, které vedou k setkávání obyvatel komunity (lokality). Komunitní centrum realizuje volnočasové aktivity, kulturní a zájmové akce, které vyplývají z tradic a zvyků komunity či krajové oblasti a jsou přístupné všem obyvatelům lokality. Členové komunity se aktivně účastní fungování komunitního centra a rozhodování o jeho podobě formou veřejného projednávání o náplni provozu a vyhodnocování funkčnosti komunitního centra.

Žadatel ve studii proveditelnosti popíše územní rozsah lokality, pro kterou bude komunitní centrum nabízet své služby.

Žadatel ve studii proveditelnosti popíše zapojení veřejnosti do nastavování fungování komunitního centra a popis realizace jednotlivých aktivit komunitního centra.

Žadatel zajistí, aby užívání nabízených aktivit centra bylo poskytováno bezúplatně, popřípadě úhrada za poskytované aktivity nepřesáhne náklady spojené s poskytnutí dané aktivity.

Cílem výzvy není budování kulturních center nebo prostor pro masovou zábavu.

Na hlavní aktivitu projektu musí být vynaloženo minimálně 85 % celkových způsobilých výdajů projektu.

Hlavní podporované aktivity

- stavby a stavební práce spojené s výstavbou infrastruktury komunitního centra včetně vybudování přípojky pro přivedení inženýrských sítí,
- rekonstrukce a stavební úpravy existujícího objektu a zázemí pro poskytování aktivit komunitních center včetně sociálních služeb, budou-li v projektu poskytovány,
- nákup budov,
- vybavení pro zajištění provozu zařízení. Pořízení vybavení bude podporováno, budou-li součástí projektu další opatření (výstavba, rekonstrukce a úpravy objektu, či zázemí pro poskytování aktivit komunitních center). Pořízení vybavení nemůže být samostatný projekt. Potřebnost pořízení vybavení musí být odůvodněna ve studii proveditelnosti.

Na vedlejší aktivity projektu může být vynaloženo maximálně 15 % celkových způsobilých výdajů projektu. Část výdajů na vedlejší aktivity projektu nad 15 % celkových způsobilých výdajů projektu je nezpůsobilá.

Vedlejší podporované aktivity

- nákup pozemků pro výstavbu nové budovy nebo přístavbu stávající budovy (do 10 % celkových způsobilých výdajů projektu),
- demolice související s realizací projektu,
- úpravy venkovního prostranství (přístupové cesty v areálu, zeleň, hřiště a herní prvky),
- zabezpečení výstavby (technický dozor investora, BOZP, autorský dozor),
- projektová dokumentace stavby, EIA,
- pořízení služeb bezprostředně souvisejících s realizací projektu (příprava a realizace zadávacích a výběrových řízení, studie proveditelnosti),
- povinná publicita (dle kap. 13 Obecných pravidel),
- nákup služeb, které tvoří součást pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, nejsou-li tyto služby součástí pořizovací ceny vybavení (např. školení na ovládání pořízeného vybavení, není-li tato služba součástí pořizovací ceny vybavení).

Žadatel dokládá projektovou dokumentaci v podrobnosti pro vydání stavebního povolení, jež je součástí žádosti o stavební povolení, nebo je ověřená stavebním úřadem ve stavebním řízení. Pokud stavba nevyžaduje stavební povolení, dokládá žadatel projektovou dokumentaci pro ohlášení stavby. V případě, že již byla zpracována projektová dokumentace pro provádění stavby, žadatel ji také přikládá k žádosti o podporu.

## OPERAČNÍ PROGRAM ZAMĚSTNANOST

definice komunitního centra

**KOMUNITNÍ CENTRA** = centra začleněná do běžné komunity.

Cílovou skupinou je komunita a její členové (tj. nejen osoby sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené, tak i další členové komunity). Vznik komunitního centra je součástí procesu realizace a rozvoje komunitní (sociální) práce v území. Členové komunity jsou aktivně zapojeni/participují na všech fázích vzniku a fungování komunitního centra od plánování jeho vzniku, rozhodování o jeho podobě, jeho budování, řízení a zajištění běžného provozu, vyhodnocení funkčnosti a efektivity. Komunitní centrum slouží jako veřejný prostor pro uskutečňování aktivit komunitní (sociální) práce. Aktivity realizované v rámci komunitního centra naplňují hodnoty a principy komunitní (sociální) práce, které jsou formulovány v zakládacích dokumentech komunitního centra či jinak veřejně deklarovány (principy aktivizace, participace, uschopňování, zplnomocnění, kolektivní spolupráce, sdílení zodpovědnosti atd.). Konkrétní podobu aktivit/programu/dění v komunitním centru utváří cílová skupina podle vlastních potřeb a zájmů s cílem zlepšit sociální situaci nejen jednotlivců, ale i komunity jako celku. Komunitní centrum by mělo být neutrálním a otevřeným prostorem, který umožňuje lidem scházet se, společně vytvářet aktivity a řešit sdílené problémy.

Činnost komunitního centra musí mít vždy přímou vazbu na sociální začleňování nebo prevenci sociálního vyloučení osob. Musí být koordinována a zastřešena minimálně jednou osobou s odbornou způsobilostí sociálního pracovníka podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, popř. dalšími odbornými pracovníky, pokud to vyžaduje daný druh aktivity.

Role sociálního pracovníka a dalších odborných pracovníků působících v komunitním centru a rozsah jejich činnosti (výše pracovního úvazku) musí být vymezena s ohledem na naplňování hodnot a principů komunitní (sociální) práce a vzhledem k charakteru aktivit a celkového dění v komunitním centru. Aktivity realizované v komunitním centru mohou navazovat na poskytování základních činností registrovaných poskytovatelů sociální služeb podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, avšak nenahrazují poskytování sociálních služeb. Je nezbytné vždy jasně oddělit aktivity a programy realizované v komunitním centru od poskytování registrované sociální služby. Primárním cílem fungování komunitního centra je vytvořit prostor pro mobilizaci zdrojů uvnitř komunity. Sekundárním cílem pak je pomáhat řešit problémy místní komunity a jejich řešení zapojit všechny strany, kterých se tyto problémy dotýkají. Budování komunitního centra je snazší tam, kde jsou již alespoň někteří členové komunity připraveni převzít aktivní roli při řešení společných problémů. Tam, kde tato připravenost členů komunity není dostatečná, je vhodné prostřednictvím komunitní (sociální) práce nejprve aktivizovat členy komunity a motivovat je k zapojení a spolupráci.

Vedle aktivit přispívajících k řešení sociálních problémů komunity a jejích členů mohou komunitní centra realizovat doplňkově také:

a) Kulturní/multikulturní aktivity realizované „samosprávně“, tj. sebeorganizované členy komunity (např. divadelní představení na téma řešení domácího násilí či nástrah a pastí bezdomovectví, výstava fotografií mládeže místní komunity na téma „Jak si představuji svoje budoucí povolání“, filmové kluby, specifická podpora členů komunity z pohled u kulturní identity, sebevědomí a překonávání traumat apod.)

b) Výchovně/vzdělávací aktivity (např. komunitní knihovny, doučování, motivační semináře pro mládež zaměřené na budoucí uplatnění na trhu práce, výchova k občanství, podpora zvyšování dovedností pracovat s místní komunitou atd.)

c) Aktivity neformálních skupin veřejnosti a občanských iniciativ vzniklých na základě zplnomocňujících metod práce směřujících k řešení místních problémů (např. občansky vedené procesy a projekty, rozvoj zájmových skupin a sítí v sousedstvích přinášející pomoc místním občanům v řešení potřeb a problémů ovlivňujících kvalitu jejich života s dopadem na sociální začleňování a vstup na trh práce, podpora místních lídrů/autorit z řad členů komunity apod.)

d) Environmentální aktivity a podpora jejich využití (např. aktivity zaměřené na zvelebování životního prostředí komunity, sběr odpadků, společná kultivace veřejných ploch, komunitní zahrada, komunitní dílna, komunitní doprava atd.)

e) Aktivity podporující zapojování cílových skupin do dobrovolnické činnosti (péče potřebným spoluobčanům na bázi sousedské či generační výpomoci, podpora mezigeneračního setkávání, soužití a spolupráce, dobrovolnické komunitní kluby jako prevence sociálního vyloučení, komunitní kavárna či jídelna, sbírka jídla či potřeb pro domácnost, bazar, sociální šatník a pomoc v nouzi atd.)

Také u těchto doplňkových aktivit musí být v žádosti o podporu jednoznačně popsán jejich vliv na sociální začleňování osob sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených a dalších členů komunity. Těžištěm všech aktivit uskutečňovaných v komunitním centru je vždy přímá podpora cílových skupin. Nelze podporovat projekty, v nichž významnou část nákladů představuje nákup zařízení a vybavení nebo nákup služeb bez přímé vazby na sociální začleňování osob.